

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I-6. Osztály

Szigorúan titkos!

67/9-3599/1988.

... sz. pld.

1988

Minősítés törölve!

sz. rend. alapján

2010 MARC 26

aláírás

Tárgy: Kínai vélemény a magyar és a szovjet reformpolitika néhány vonatkozásáról

F E L J E G Y Z É S

A kínai vezetés értékelése szerint a reformfolyamatok felerősödése Kelet-Európában elsősorban Magyarországon és a Szovjetunióban tapasztalható. Ezzel összefüggésben a magyar-dél-koreai kapcsolatfelvételt olyan indokolt lépésnek tekintik, amely egyaránt szolgálja Magyarország gazdasági érdekeit és a nemzetközi enyhülést. Kelet-Európával foglalkozó kínai szakértők ugyanakkor több kérdésben fenntartásaiknak is hangot adnak a magyar kül- és belpolitikai gyakorlat egyes vonásai adaptálhatóságát illetően. Hangsúlyozzák például, hogy Pekingnek a Koreai-félsziget kérdésében nagyobb óvatossággal kell eljárnia, továbbá a Magyarországon követett belpolitikai gyakorlat szintén nem szolgálhat számukra mintául. (Jelzésértékű, hogy júliusban a KKP KB illetékesei rosszallásukat fejezték ki amiatt, hogy a kínai KISZ lapja Nagy Imre pályafutásáról szóló cikket közölt, amely több pontban eltért az MSZMP hivatalos értékelésétől.)

Peking változatlanul nem kíván állást foglalni a magyar-román vitában, mivel az "beavatkozást jelentene Románia belügyeibe". A kínai vezetés azt sem helyesli, hogy Budapest ennyire "szabad folyást enged" a tömegtájékoztatásban Bukarest bírálatainak. Pekingben úgy vélik, hogy türelemre és kitartásra van szükség még akkor is, ha Románia nem mutat készséget a felhalmozódott problémák megoldására.

Nyugati politikai megfigyelők úgy vélik, hogy Nicolae Ceausescu pekingi látogatása kényes helyzetbe hozta a kínai vezetőket. Ismereteik szerint a látogatás során a házigazdák burkolt bírálóban részesítették a reformokat elutasító Romániát. Feltételezhetően Kína saját korábbi autark irányvonalának kudarcára utalva érzékeltették egyet nem értésüket a jelenlegi román gazdaságpolitikával.

A KKP Központi Bizottsága irányításával dolgozó társadalomkutatók szerint a Szovjetunió bizonyos szempontból Kínánál következetesebb reformpolitikát folytat. Úgy látják, hogy míg a szovjet vezetés hivatalosan is napirendre tűzte az ideológiai megújulás kérdését, addig Kínában továbbra sem kezdtek hozzá a reformok ideológiai alapjának tisztázásához. Megítélésük szerint e szovjetunióbeli folyamat a jövőben hozzájárulhat Peking és Moszkva viszonyának fejlesztéséhez is.

(Az információ vezető pekingi politikai körökhöz közel álló hírszerző forrásból származik.)

Budapest, 1988. október 31.

Készült: 8 pld-ban
Készítette: Sz.L./J.G.
Kapják: Elosztó szerint